

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia Lovrov & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

De ce n'are Aradul parohie romano-catolică

Cititorii noștri au putut afla din cele scrise ieri în acest loc, că după a lui „Erdélyi Hirlap” părere (știți, ziarul renegatului din mamă româncă Zima Tibor!) 36 de mii dintre cei 27 de mii unguri căți i-a aflat în Arad recensământul dela 1930, sunt de lege romano-catolică, deci nu au niciun drept cei 2000 de germani catolici din Arad (adeacă 7000 în realitate!) să ceară, precum au cerut, să le dea ordinul minorit preoții de legea germană, care să le slujească nemțește, așa cum li se slujește ungurește ungurilor.

Cum se face dară — s'orfi în trebă unii, alții dintre cititorii mai inițiați în daravelile bisericii romano-catolice arădane, — că dintre atâția unguri catolici căți sunt în Arad: 36 de mii (din totalul de 27 de mii al unguirilor de aici) niciunul nu și-a ridicat o singură dată glasul în contra statului român, că nu li se dă și lor o parohie? Fiindcă, în realitate o au și n'o au!

Apoi, i-o poveste cam tare ciudată povestea acestei dezertări ungurești dela datoră de a protesta în contra statului valah!

La Arad există două parohii romano-catolice la mahala. Orașul propriu zis, unde de fapt sunt îngrămădiți catolicii, nu are parohie decât în scriptele ministerului de finanțe. Există adecă parohia numai când e vorba de lefuri. Altfel, i se substitue parohiei ordinul călugăresc al minoriților. „Paroh” romano-catolic al Aradului e... ordinul acesta călugăresc. Care ia dela stat lefa, ba o mai ia pe numele Andrei Wild și pe-aceea de paroh al armatei, dar îndatăce e vorba despre vreo responsabilitate în legătură cu parohia, se retransformă în ordin călugăresc internațional, care nu dă socoteală nimănui de faptele sale decât superiorilor săi dela Roma sau știu eu de unde.

Ați înțeles, prin urmare, de ce cei 36 de mii de unguri romano-catolici (din totalul de 27 de mii de unguri de toate confesiunile ai Aradului), n'au ridicat până acum un singur protest că statul român n'a reglementat încă, într'un deceniu și jumătate, chestia asta a parohiei Aradului! Cum naiba să și protesteze! Unde mai pupă ei asemenea privilegii, asemenea încurcală prielnică tuturor socotelilor iredentiste: să ai parohie când e vorba de incasat leafă dela statul român, și să nu fie pe cine să tragi la răspundere când se făptuește ceva dăunător statului?!

Și doar se făptuesc acolo la „parohie” asemenea fapte nu odată, nu de zece ori, ci sistematic. Se organizează gărzi de voynici sub comanda unor foști ofițeri superiori ungurești. Se fac paras-tase iredentiste. Se face proselitism printre români. Se trimite elevilor germani ai liceului românesc catihetii cari predau religia exclusiv ungurește. Și câte și mai câte!

De toate acestea nu răspunde nimeni.

Întâi: Pentru că statul român copiază dela fostul stat maghiar numai tâmpenii, dar nu vrea să știe de obiceiul unguresc de-a nu da congrua episcopilor, în sumă globală, ci nominal, prin administrația financiară, fiecărui preot, pentru ca să-i poată fi suspendată de 'ndatăce preotul cu pricina nu mai prezintă garanție că nu lucrează 'n contra țării.

Al doilea: Pentru că statul român n'a știut să pună nici până astăzi frâu iredentistilor maghiari sau maghiarizați îmbrăcați în rasă călugărescă. În toate țările depe lume ordinele internaționale sunt internaționale numai în ce privește dependența lor dogmatică, spirituală, administrativă, de forul superior din străinătate care le conduce. Altminteri, faptele le sunt puse în slujba țării care le găzduiește. În Ungaria fac cultură și propagandă spirituală ungurească. În Franța franțuzească. Și așa pretutindei. Numai la noi ordinele călugărești internaționale sunt ordine ungurești, puse 'n serviciul exclusiv al șovinismului maghiar, chiar dacă între cei ce le alcătuiesc nu este niciun ungur de origine, precum se 'ntâmplă cazul și cu ordinul minoriților din Arad, alcătuit dintr'un Wild, dintr'un Lehner, dintr'un Oster, etc., etc.

Așa se 'ntâmplă, deci, că ordinul minoriților din Arad își bate joc de țara românească cum îi vine la socoteală.

Dar va mai dura încă mult scandalul acesta?

Cătălin Pârnu

Vieța politică la Arad

Incetarea din vieță a regretatului Ștefan Ciceo-Pop, președintele organizației național-tărăniste din județul Arad, a readus pe tapet vechea neînțelegere din sânul acestei organizații, tranșată provizoriu acum doi ani prin ieșirea din partid a taberei d-lui dr. Iustin Marșieu.

Dupăcum se știe, președintele partidului, d. Ion Mihalache, a luat încă din ziua funeralsilor regretatului Șt. C. Pop președinția provizorie a organizației, ca să evite fricțiunile dintre cele două tabere.

Aflăm acum că provizoratul d-lui Michalache va ținea foarte puțin.

Este deja desemnat ca succesor al lui Șt. Ciceo-Pop la președinția organizației fostul director al Băncii Naționale C. Anghelescu, care a sosit acum la Arad în scopul acesta.

Prinzând de veste despre cele ce s'au pus la cale, d. dr. Iustin Marșieu a plecat încă de alaltăieri la București.

Muierile Ligii Revizioniste maghiare

Afacerea Staviski a scos la suprafață toate sistemele scandaloase cu cari operează 'n contra păcii Europei Ungaria horthistă. De câteva luni de zile, cronică politică a Franței e plină numai de corupția ce-a izbutit s'o facă 'n hailaiful democrației franceze agenții revizionismului maghiar. Ceea ce arătase atât de edificator Oscar Iászi în ultima sa carte: „Greșelile unguirilor, crimele maghiaronilor”, că diplomația maghiară e bazată numai pe corupție, s'a confirmat din nou, în ultimele luni, printr'un scandal european cum nu s'a mai pomenit, prin afacerea Staviski, care a frântit până acum o serie de guverne franceze și a turburat până în adânc toată vieță publică a Franței.

Dar cartea citată a lui Iászi mai arătase un lucru (un lucru de altfel știut îndeobște), care până acum nu putuse fi văzut în afacerea Staviski. Până acum figurau în această afacere numai corupți și corupători.

Unde naiba rămăseseră curvele Budapestei, vestite 'n toată lumea ca cele mai de preț unelte ale politicii maghiare de totdeauna?

Așteptarea, ca să vedem ieșite la iveală și aceste unelte ale iredentiei, ni-a fost cam lungă. Dar nu de geaba. Nu se putea desminți Ungaria tocmai în legătură cu o afacere care a bătut recordul scandalurilor internaționale. Nu puteau să lipsească din galeria uneltelor sale dela Paris demimondenele de lux, la concursul cărora a apelat întotdeauna când a avut de pus ceva la cale cu străinii.

Și iată, divulgările au început. Au început cu o muier care și-a luat sborul spre culmi tocmai de aici dela Arad, dela teatrul unguresc al mănăului de subvenții Szendrei, cel nu mit dela origine după numele de celebritate internațională (á la Staviski) Strasnoff. De-oamdată s'a dat în vileag, în legătură cu o citație la parchet pe chestia Staviski, numai numele a-

cestei muieruști, Irina Zilahi, ajunsă după stagiul dela teatrul arădan, artistă budapestană, și mai apoi — concomitent cu ueltrile staviskiense ale Ligii Revizioniste maghiare, — artistă de cinematograf pentru versiunea franceză a unui film unguresc, la Paris. Că n'ue dânsa singura curviștină trimisă de irenta maghiară să turneze la Paris versiuni franceze la filmele maghiare, e de sine înțeles. Vor mai urma și alte des-tăinuiri, — e iarăși de sine înțeles.

Așa lucrează Ungaria la consolidarea păcii europene. Cu putane, pești, excrocii și cu banii lui Iuda. Cu asemenea argumente ale dreptății unei cauze se pot însă obține succese de moment, — niciodată însă nu se poate împiedeca triumful dreptății imanente. Care pedepsește întotdeauna cu vârt și îndesat — ca acum pe chestia Staviski — pe cine își inchipue că poate să turbure prin asemenea mijloace imunde ordinea lumii.

In lumina statisticilor

— Descresțe alarmant populația întregii granițe de Vest, dar în general și-a Ardealului. — O consolare: străinii pierd iremediabil terenul în toate orașele, cu excepția Sighetului —

Arădani au avut Duminecă fericitul prilej să asculte o conferință de neuitat despre situația demografică a țării și în special a graniței noastre.

D. dr. Sabin Manuilă, un ne-trecut fiu al țintului nostru, directorul Oficiului național de demografie și recensământ, a venit, invitat de d. președinte al secției arădane a Institutului Social Banat-Crișana, dr. Cornel Radu, să ne 'nfățișeze concluziile ce se desprind cu privire la viitoarea 'nfățișare etnică a României și în special a orașelor ardeleni, bănățeni și crișeni, din

datele de până astăzi ale statisticilor.

O mică parte dintre arătările d-lui dr. Manuilă sunt cunoscute cititorilor noștri din darea de seamă ce am publicat-o acum zece zile, a unei conferințe a sa dela Cluj. Cele mai multe, și a-nume tot ce privește țintul nostru, sunt lucruri inedite. Le prezentăm cititorilor de-o parte cu bucurie: pentru ceea ce se arată în ele despre românizarea firească și inevitabilă a orașelor, — dar și cu o strângere de inimă: din pricina declinului îngrozitor ce-l prezintă populația românească a întregii noastre granițe.

cărei statistici nu se cunosc) vechiul regat are cea mai mare natalitate.

Ardealul s'a occidentalizat în privința nașterilor, și anume fără întrerupere dela 1879 încoue, și s'a orientalizat în privința mortalității. Mortalitatea nu e mai mare aici decât în vechiul regat; dar acolo e compensată prin natalitatea uriașă.

Emigrările și imigrările

În ce privește emigrările, cari sunt a doua cauză a împuținării populației ardeleni, sunt determinate de faptul că deși Ardealul are numai 54 locuitori pe un km. pătrat, iar Vechiul regat 64, Ardealul n'are capacitatea de absorbție a țării vecini. Fenomenul nu e de azi de ieri. Recensământul dela 1940 va fi cu adevărat revelator în această privință.

Emigrările ardeleni peste Carpați sunt compensate cu imigrările de-acolo aici, cari, însă, deocamdată, seamănă cu cele din trecut din pusta maghiară spre orașele ardeleni: au caracterul unor deplasări dirijate. În deceniile viitoare vom avea o migrație dela

(Continuare în pag. IV-a)

Populația Ardealului în raport cu-a vechiului regat

Ardealul avea la 1930 5 milioane 550.000 de locuitori; populația sa reprezintă deci 30,7% din totalul țării, în timp ce a vechiului regat reprezintă 48,7%.

Populația Ardealului scade mereu; astfel că se pare că vom ajunge curând ziua când populația ardelenă nu va reprezenta decât un sfert din totalul României. Astfel: La 1910 Ardealul avea o populație care făcea 33,4% din totalul populației României între-gite; la 1930 ea făcea 30,7%, iar astăzi face 30,2%.

În schimb, populația vechiului regat crește uimitor de satisfăcător, încât la 1940 va alcătui mai mult de jumătate din

totalul țării, dat fiind că, paralel cu descresțerea populației Ardealului, populația Basarabiei și Bucovinei e staționară.

Cauzele situației demografice mai sus arătate a Transilvaniei, Crișanei și Bănatului, rezidă în marea scădere a natalității în comparație cu mortalitatea, și de altă parte în emigrări.

Natalitatea dincoace de Carpați e la fel cu natalitatea din toate țările apusene: 26 la mie în Ardeal, 20 la mie Banat și Crișana. În vechiul regat e de 40, și chiar de 60 la mie, încât se dovedește că dintre toate țările din lumea civilizată (excepție făcând doar Rusia, ale

De toate și amestecate...

S'au înșelat domniile!

Dacă-i posibil să-i credem pe politicieni... că „se înșală” cu unii dintre cei pe cari-i favori zează, — în dauna celor cu merite dar fără proptețe.

Adică, — da! numai în ceea ce privește șperțul (pardon onorarul!) pe ici pe colo... Când n'au fost prudenți... să-l incaseze înainte!

Intrucât îi privește pe: domn doctor Mitru Răspopitu, al d-sale sufletesc sfetnic, tot auctat, Nicu Lupescu și deputatul Ionașiu, — că de dumnealor, protectorii șef-controlarului fiscal Schram János dela Timișoara, e vorba, — sântem gata... să le dăm (?) crezare.

E-așa de bichări sasul maghiarizat de până mai ieri și „mare român” astăzi, încât, zău! n'ar fi deloc exclus ca mahării să fi înghițit chiulul...

Cunoaștem și pe-alții cari s'au mai ars cu Schram János. Au mers sireacii la București de i-au făcut mutarea napoi și i-au redat totodată și delegația de șef-controlor, ce deasemenea i se luase și atunci, iar, drept recompensă, protectorii s'au ales numai cu plata hotelului și și a restaurantului...

Unui singur protector-politician, — sub ultima guvernare național-tărănistă, — senatorului... hai să-i trecem sub tăcere numele, nu i-a putut pune cioc Schram János, și lui Friedman... ???...! Serios, nu știți cine-i Friedman?... Ce păcat!...

Este omul care face și desface tot ce vreți, la București.

Până să ni-l prezentăm în toată splendoarea lui, pe „fac totum”-ul, rapid, discret, — dar foarte costisitor, — care este omul cu fișă la polițiile din Viena, Praga, Buda-Pesta, și la chestura de poliție a Orăzii într-un foarte apropiat număr, întrebați! pe Schram János, la care număr de pe Bdl Elisabeta (repetăm: București), locuiește Friedman și ce număr are la telefon... Îi cunoaște foarte de aproape, fiindcă de mai bine de doi ani lucrează împreună orice chestiune (să nu zicem: afacere...) care necesită o intervenție, sigură de efect, la Finanțe, sau la oricare alt minister. Domn' inspector Florin Caraleanu și chiar botezatul cu briceagul director al revistei „Administrația Financiară”, faimosul Marius, cu tot c'onul Cristache

Simionescu și alți potențați ce-i ajută în aranjamentele lor mai mult sau mai puțin întunecoase, nu face nici doi creșari pe lângă Friedman. Nu uitați, dacă aveți nevoie de el; cereți i adresa lui Schram János.

Să-l lăsăm în plata lui, pentru astăzi, — pe Friedman. Face și el, bietul „român”... ce poate, — indiferent că prea multe și necurate poate!

Să revenim la protectorii timișoreni ai năpârcii: Schram János.

Dumnealor recunosc astăzi, — adică alaltăieri, Duminecă, au recunoscut, când au fost luați puțin la răspundere de către ceilalți corifei ai partidului, — „că au greșit-o și cu Schram și cu Vraniamțu”...

Vraniamțu ca Vraniamțu, oricâte zile și ar mai face și dacă ar turba încă de zece ori pe cât este, când vine în contract cu contribuabilii, nu i atât de periculos intereselor statului, — fiindcă după alte toate e și nu mare...

Sasul Schram, în schimb, nu fiindcă ar fi cineștie ce om cult (vom spune numaidecât și ce cultură profesională are), este extrem de periculos, formidabil de subsversiv.

Deși ca studii superioare n'a făcut decât un curs liber la Buda-Pesta, de unde, s'a ales cu o diplomă prin care i se recunoaște: că se pricepe „să cotească butoaiele... și să taxeze alimentele” ce intrau pe barierele Buda-Pestei, la piață; cu inteligența-i nativă (inteligență de bastard!) a fost în stare să se foloseze totdeauna. A reușit să scape și din mâinile procurorilor militari și de cei civili, pentru nenumăratele isprăvi săvârșite, atât la Cluj (adică acolo, — după cât se spune, ar fi făcut ceva pușcărie, fiindcă s'a dat drept ofițer în rezervă), cât și la Timișoara.

Dotat cu calitatea excrocului, de a se insinua și de a se face „util”, — cu rari excepțiuni, o noare lor! — n'a existat superior, pe care să nu-l prindă în mrejele sale, să nu-l exploateze apoi și să nu-l discrediteze, povestind cu gură mare: „că-l are... și cum îl are în mână...”

Apropos, ne prindem că, nu vor trece multe, nu luni, ci

săptămâni, până întreaga Timișoară va ști în amănunt: nu numai cât îl costă pe Schram János, ultima delegare cu calitatea de șef-controlor, — ceea ce de altfel se știe deja, — dar și cui, în ce bancnote și în care loc a plătit suma de lei două sute de mii, cât se vaită că l costă ultima persecuție...

Avem dreptate deci, să i deplângem cu toată sinceritatea, — deși nu-i credem „victime”, — pe domniile ce-i pomenim c'au intrat pe mâna lui Schram?...

Pentru Ionașiu... pagubă'n ciuperca! Nici unde calcă omul asta, mai mult decât... aproape cumsecade, nu mai crește iarba! (El este al cu contrabanda dela Orșova din care l-a scăpat tot cel care l'a făcut și deputat și iar dumnealui este profitorul la primele pentru exportul de făină în timp ce producătorul țărăn a rămas cu buzele umflate, — cum este și cel despre care, intervenționistul care i-a obținut pașaport cu multe stăruinți și greutate, acum câțiva ani, pretinde că n'ar fi ofițer în rezervă, — cum se dă!)

Păcat, însă, că cei doi... suferiți, sau dat în stambă cu o pramatie ca Schram János, pe care, mâine, când se va face cuvenita cercetare, vor mai trebui să-l scape și din pragul pușcăriei, măcar pentru a fi numit și avansat în slujbă, dacă nu vor mai eși și altele la iveală...

Nu se știe... ca pământul!

Tabche Indiscretu

Din Aradul-Nou

„Puternicul” fruntaș Ștefan Florea din corpul de gardă dela podul „Impăratul Traian” a voit să facă pe grandomanul, vrând să-l pună la punct pe un caporal pentru că nu l-a „ascultat”; l-a lovit cu un topor și a mai vrut să-l și împuște, dar... a crutat glonțul, spunând că îl costă... parale. Bravol dom' fruntaș, ai ajuns pe perna a șaptea, te simți „mare”. Nu ți-e teamă că o să și cadă pernele și ai să te... lovești de podea? Petrică

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Domnul Serchesteu,

Cum ieu ved, voi nu vreți rideți pe chestie Schram Iános, ale kramfuter șef kontrolore Adou Timișora. Fortle formoz la dumnevost! Aveți dirept. Iel cel mai mare bichidri dela Transilvanie. Ieu știu la iele de chind fost la finanș-garda numa rșpșent, adiche nu așe domn cum agiuns la Rumanie Mare, — kind nu fost la iele dupa ce bei apa. Pe onore me!

Nu lasați po dinsu. Strinjeți tăt dovezi și afare cu iele și cu tăt șmekeru ce sint inca la Adou Timișora. Aste Schram Iános, la mine știu, ștricat mulți bane să romui numa Timișore. Ore, dice? Nu faci binie la plamuri lui alte parte? Bughese bitșugu in ciolane lui! La mine știu drago Serchesteu, cum fost chind scos cu revolvere milion de lei dela banke Timișana și ele spus ke aste bane ieste avere dela mic copil ce ieste ele tutore!... Pe cine vrei duci iel cu preșu? Cine drac are pe dinsu credere, se dai la seama moacar o kocie, se faci curse la oraș, se nu fie friche ke fure și cal și kocie... dar se mai faci la el tutore?...

Ieu spun la voi așe:

Dake reușit skouteți pe Schram Iános dela Timișora, tăt komerțiant la care iel pungușarit — toi chit mult victim sint! — remui recanoscolor la Dumnevost! Pe onore me!

Aste Schram Iános, umplut cum un chirnat la Timișora! Pentru aste nu convenește la iel pleci aiure și dai șperț suti și suti de mii, remui pe loc. Lase la drac, se mai vine și alte se grașe, nu tăt Schram Iános, che nu ieste iel singur la lume!

...Și dache venit vorbe de kureșit atmosfere dela Dikasterial palate, rog frumoz, mai ieste și alte bichidri, care grașat foarti mult și poți merge plimbare cum ieste Virag, tăt kontrolore și ale chine roș, de zece ori milionare, Wagner! Pe onore me!

Cum stai chestie și cu aste foarte devotate funcționare la Stutu nost, ieu are se spu i dt, la alte numer. Se traiesti domn Serchesteu! Ghiuri 44 karat

S'a cumișit Gárdos?

În urma demonstrației studențești din săptămânile trecute, — cu ocazia rularii la cinematograful „Corso” a filmului iredentist „Csikósbarónó”, — cunoscutul excroc iredentist Gárdos, director al numitului cinematograful, angrosist de cereale, proprietar de imobile latifundiare, etc., se pare că s'a cumișit.

O fi simțit sireacul că mai există și tineret românesc, că nu a dormit încă de tot conștiința românească, că autoritățile încep să și facă datoria și că a greșit când a crezut că Aradul este un oraș de peste Tisa?

Nu l-am întrebat încă, dar

cred că le-a cam simțit pe toate, și poate multe altele încă!

Cinefilii arădani, în urma acestor „simțiri”, s'au declarat satisfăcuți și vizitează toată ziua camera de lângă biroul burtoșilor reprezentanți ai Buda-pestei, camera unde se intră „lără bilet” și unde cinefilii lasă ceva.

Zet.

POȘTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Cetiți „ECOUL”

„LIBERTATEA”

Ne-am ocupat adeseori în acest loc de revista d-lor I. P. Gigurtu și George Strat, recomandându-o cetitorilor noștri drept una dintre puținele reviste ce apar la noi, frumos scrise și seriose gândite. Cu fiecare număr nou, ce apare cu o regularitate impresionantă, întâia noastră convingere este mereu reconfirmată, și astfel ne bucurăm de repetata ocazie pentru a scrie despre „Libertatea” rânduri sincere de apreciere admirativă.

În no. 4, d. prof. univ. George Strat, economist erudit și de-o vastă cultură unanim recunoscută, închină un articol lui R. Malthus, dela a cărui moarte s'au împlinit o sută de ani. Autorul găsește bine venit acest centenar, pentru a ne vorbi despre marele economist englez, considerat printre fondatorii economiei politice. Pastorul R. Malthus e cunos-

cut prin celebra lucrare asupra problemei populației: „Lucrare asupra principiului populației și asupra felului în care el afectează ameliorarea viitoare a societății”. Preocupat de gândul că odată producția n'ar mai putea satisface trebuințele popoarelor în tendința crescândă de sporire, R. Malthus a încercat să dovedească această convingere: populația crește în progresie geometrică, 1, 2, 4, 8, 16; — până când producția crește în progresie aritmetică, 1, 2, 3, 4, 5. Și atunci Malthus crede că va sosi o zi, când oamenii nu vor mai putea să-și asigure existența, fiind amenințați de o pierire sigură. Remediu ar fi 'n asemenea caz: diminuarea natalității prin restrângerea căsătoriilor, sensul că nu se va căsători decât acela care își are asigurat un minimum de trai pentru familie și urmași.

Ideea lansată de Malthus a stârnit o furtună de patimi și atacuri grave, cari s'au mai domolit când marele economist și-a retipărit opera revizuită, dar n'au încetat de tot nici până în timpurile noastre.

R. Malthus, totuși, figurează în locul de cinste în toate strătele de economie politică.

Celebrul economist s'a născut la 14 Februarie 1766, la Rokery, în Anglia. A fost crescut în spiritul pedagogiei lui J. J. Rousseau din „Emile”. A studiat la „Jesus College” și a devenit apoi cleric. Pe când era pastor și preot, avu o controversă cu tatăl său, privitoare la indulcirea soartei umanității, și și scrie opera despre care vorbeam mai sus. Cartea i-a creat celebritate în lumea universitară, și astfel, la 1805 e numit profesor de economie politică și istorie la colegiul Indiilor Orientale din Haileybury, unde a stat până la moarte, 29 Decembrie 1834. Mai cităm următoarele opere ale lui R. Malthus: „Observațiuni asupra legilor privitoare la ce-

reale”, „Natura și progresul rentei”, „Principiile de economie politică” și „Definițiunile în Economia Politică”. El ocupă un capitol important în istoria gândirii economice.

D. C. Gane începe o biografie a lui Petru Poni, așezându-l pe locul de cinste în toate strătele de economie politică.

Celebrul economist s'a născut la 14 Februarie 1766, la Rokery, în Anglia. A fost crescut în spiritul pedagogiei lui J. J. Rousseau din „Emile”. A studiat la „Jesus College” și a devenit apoi cleric. Pe când era pastor și preot, avu o controversă cu tatăl său, privitoare la indulcirea soartei umanității, și și scrie opera despre care vorbeam mai sus. Cartea i-a creat celebritate în lumea universitară, și astfel, la 1805 e numit profesor de economie politică și istorie la colegiul Indiilor Orientale din Haileybury, unde a stat până la moarte, 29 Decembrie 1834. Mai cităm următoarele opere ale lui R. Malthus: „Observațiuni asupra legilor privitoare la ce-

reale”, „Natura și progresul rentei”, „Principiile de economie politică” și „Definițiunile în Economia Politică”. El ocupă un capitol important în istoria gândirii economice.

D. C. Gane începe o biografie a lui Petru Poni, așezându-l pe locul de cinste în toate strătele de economie politică.

Celebrul economist s'a născut la 14 Februarie 1766, la Rokery, în Anglia. A fost crescut în spiritul pedagogiei lui J. J. Rousseau din „Emile”. A studiat la „Jesus College” și a devenit apoi cleric. Pe când era pastor și preot, avu o controversă cu tatăl său, privitoare la indulcirea soartei umanității, și și scrie opera despre care vorbeam mai sus. Cartea i-a creat celebritate în lumea universitară, și astfel, la 1805 e numit profesor de economie politică și istorie la colegiul Indiilor Orientale din Haileybury, unde a stat până la moarte, 29 Decembrie 1834. Mai cităm următoarele opere ale lui R. Malthus: „Observațiuni asupra legilor privitoare la ce-

Argintaru, pe care-l cunoaștem din volumul „Agonia soarelui”, apărut în ediția a treia. În colecția „Hyperion” am întâlnit multe numere bune și frumos scrise, revista lucrându-se de multe colaborări. Poate că ar trebui ca „Hyperion” să apară în condițiuni redactionale mai interesante, dar azi, când o revistă se tipărește cu atâtea greutăți imense, ne bucurăm că la Cluj, capitala Ardealului, apar mai multe reviste literare. În numărul prim din acest an, d. I. Condurachi publică un interesant istoric al sistemului monetar al țării române până la 1867.

D. C. Argintaru își publică poezia „Moșii”, iar d-nii Al. Jacobescu și Pimen Constantinescu traduc din Al. Pușkin și Gabriel d'Annunzio.

Despre maestrul D. Cuclin, iscălește un portret d. D. Isac. Rubrica destinată cărților am vrea-o întinsă pe mai multe pagini, curioși să constatăm cum vede Clujul apariția atâtor romane din ultimul timp.

I. P. Voinea

Post și Rugăciune!

Sântem între două săptămâni la postul celui mare. În sfânta biserică se slujește mistică Liturghie a Sf-lui Grigorie Dialogul zis: înainte-sfințită.

„Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămăia înaintea Ta... răsună duios în accentul prelunșit a celor ce ingenunche peronându-se.

În inimi vibrează încă corzile mișcate de glasul păstorului: Post și Rugăciune!

Post... doar cel sărac e nevoit să postească vrând-nevrând, iar cel ce îmbuibă în bunurile lumii, postește numai la ordin medical.

Rugăciune... poate în năcaz se mai desprinde depe buze: Doamne, Doamne; altfel cine mai are azi vreme și pentru această?

Iată gândurile celor mulți din afară! Între zidurile sfinte se ridică tainic rugăciuni și în inimile puținilor cucernici clocotește râvna spre postire, spre coborîre în cele din lăuntru și săvârșirea marelui curefenii în camerele conștiinții lăsată până aci pradă furtunii, prafului și păcatului.

Ura, pizma, invidia, reavoiața, ipocrizia și atâtea alte surori ale acestora, adăpostite în chiliile dezordonatului palat al sufletului părăsit, să le alungăm, curățind locul pentru suratele progresului uman: iubire, credință, sinceritate. nădejde, bucurie duhovnicească și bunăvoință frățască!

Postindu-te astfel spre tainica refacere spirituală, bunule frate creștin, rupe și câteva minute din mănăia în drum spre oficiu și intră între orele 7—8 la sfânta slujbă a utreniei de toate zilele ori de poți să-ți faci vreme pe la orele 10, ia parte atunci la revelatoarea slujbă a ceasurilor zilnice.

Vrei să câștigi o desăvârșită mângăiere? Asistă cu tot sufletul la sfintele Liturghii naindesfințite din Miercurile și Vinerile postului între orele 10—11.

Incearcă și o să vezi, că numai calea postului și a rugăciunii te duce la fericire prin mângăiere.

Pr. C. Turicu

In atenția contingentului 1913

Ministerul apărării naționale aduce la cunoștința tinerilor născuți la 1913 care se găsesc în altă localitate decât cea de origine (locul nașterii), că se pot recruta la Consiliul de Recrutare unde domiciliază.

Vor beneficia de această dispoziție numai tinerii care vor face dovada că sunt născuți în anul 1913. Dovada o vor face cu extractul de naștere sau sentința Tribunalului. Ei vor mai prezenta la Consiliul de Recrutare următoarele acte:

a) Biletul de identitate eliberat de autoritățile administrative, cu semnamente și fotografie, pentru a se putea face o perfectă identificare a persoanei; sau carnetul de corporație pentru meseriași, deasemenea cu semnamente și fotografie.

b) Certificatul de naționalitate.

c) Buletin del biroul populației, sau adeverința dela instituția, școala sau patronul unde servește, pentru a se stabili decând se află în localitate.

d) O declarație pe care o va semnna în sedință, că n'a recutat la alt Cerc de Recrutare și că a luat cunoștința de penalitatea prevăzută pentru frauduloși. Tinerii care vor fi recrutat la alt Consiliu de Recrutare, cei omiși din alte clase,

nesupuși sau dezertori din alte contingente, cari doresc să-și creeze situațiuni militare noi, sunt considerați frauduloși și pedepsiți conform art. 81 L. R. cu închisoare dela 4 luni la un an.

În aceste declarații se va menționa adresa exactă unde locuiește, spre a li se putea trimite ordine de chemare la noul domiciliu.

Nu vor beneficia de aceste dispozițiuni tinerii cari invoacă dispensa ca susținătorii de familie, urmând să recruteze la Cercul de origine.

Tinerii cari doresc să recruteze la locul de domiciliu în loc de locul de origine, să-și întocmească din timp actele arătate mai sus, altfel nu vor putea beneficia de acest avantaj.

Cinematograf

Arad

Central: S. O. S. Ghetarul. Select: O noapte în Veneția. Urania: Ei și Hamlet. Pat și Patachon.

Timișoara

Forum: Idilul imperială. Tivoli: Un invizibil stăpânește lumea.

Citiți și răspândiți „E c o u l”

Din lungul graniței

— Știri, fapte, oameni —

Arad

Agresiune. — Ieri pe la orele 3 și jum. podul „Împăratul Traian” care duce spre Aradul Nou, a fost teatrul unei scandaloase agresiuni.

Caporalul dela muzica militară Dumitru Suci, pe când mergea spre cetate, s'a oprit puțin în capul podului. În acelaș timp fruntașul Ștefan Florea din corpul de gardă dela pod, regt. 2 C. F., l-a somat pe susumitul caporal să se îndepărteze depe pod.

Cum caporalul nu era pe pod, ei în capul podului, i-a spus să fie mai liniștit. Fruntașul văzând că nu este „ascultat”, a luat un topor cu care l-a lovit pe Dtru Suci la mâna stângă cauzându-i leziuni grave. Nefiind mulțumit cu asta, a luat arma vrând să tragă asupra caporalului, spunând: „ași trage dar glonțul costă bani”.

Caporalul a raportat cazul șefului muzicii, iar agresorul se crede că va fi tradus în fața consiliului de războiu.

g. m.

Duminea Ortodoxiei. — Pentru cartierul Șega, serbarea Duminecii Ortodoxiei a prilejuit vii manifestări religioase, la cari a luat parte cu însuflețire toată populația ortodoxă și chiar minoritară din suburbie.

Serbarea a început încă de Sâmbătă, când s'au mărturisit și cuminecat peste 80 credincioși, iar seara s'a ținut slujba Privegherii, la care a predicat cu tmeiu și cu elan par. N. Tândrău, despre „Cultura icănelor”.

Duminea dimineața s'a servit Sf. Liturghie, în cursul căreia a predicat par. I. Felea, arătând ascultătorilor de ce iubesc românii „Ortodoxia” și cari sunt căile de urmat pentru înflorirea ei în viitor.

După amiază, credincioșii s'au adunat la „Casa Culturală”, unde comemorarea zilei s'a făcut printr'o sezătoare culturală organizată cu concursul școlii primare din cartier.

Cu acest pritej a conferențiat d. profesor Sterilovski dela liceul „M. Nicoară” din Arad. În cuvinte calde, și simțite, Dsa a vorbit despre „Credința Ortodoxă în trecutul și prezentul neamului românesc”, arătând limpede și convingător cum biserica și preotul român ortodox a format și a ținut unitatea sufletescă a neamului nostru, înaintea unității politice!

Neuitată va rămâne această conferință în sufletele șeganilor, căci a fost foarte bine încadrată între declamările, jocurile și cântecele școlarelor, pregătiți cu vădită sârguință și râvnă de Dna inv. M. Nedelcu. Cron.

Chișineu

Cursurile Camerei de Agricultură. — După ce timp de șase zile conducătorii Camerei de Agricultură din Arad în frunte cu vrednicul ei director d. inginer Nicolae Popescu a ținut cursuri locuitorilor comunei Vârșand, la stârșitul acestei săptămâni au terminat și cursurile de o săptămână cari le-au ținut locuitorilor comunei noastre, vorbindu-le despre: Agricultură, creșterea și îngrijirea animalelor, pomicultură, legumicultură, albinărit, etc.

Eforturile cari se fac de actualii conducători ai Camerei de Agricultură, nu pot de cât să bucure pe țăranii acestui ținut, iar recunoștința din partea de Ministerului de Agricultură, prin declararea de primă comeră din țară, o merită spre cinstea actualilor conducători ai ei.

Noul șef-judecător. Zilele trecute d. consilier de Curte dr. Sever Popovici și-a luat în primire postul de șef-judecător la judecătoria rurală din localitate. Fostul șef-judecător a fost mutat după cerere la Dorna Veche.

Adunarea generală a asociației corale „Lyra”. — Zilele trecute a avut loc adunarea generală a asociației corale „Lyra” din localitate. Președintele asociației, părintele Gavrilă Popluca a rostit cuvântul de deschidere prin care a expus scopurile și lupta pe care a dus o și va duce-o de acum înainte asociația pe toate terenurile.

A vorbit apoi deputatul Ștefan Popovici în memoria marelui luptător naționalist decedatul Ștefan Ciceo-Pop, arătând meritele marelui dispărut. După terminarea cuvântării, toți

cel prezenți au păstrat un minut de tăcere în memoria celui care a fost purtătorul de cuvânt de bine, timp de 40 ani a românilor ardeleni.

Se cetește apoi raportul despre activitatea asociației în decursul anului trecut și se procedează la alegerea noului comitet. Au fost proclamați ca președinți de onoare d-nii: dr. Ioan Suci fost ministru, dr. Cornel Ardelean fost senator, Dimitrie Boariu președintele Asociației învățătorilor din județul Arad. Președinte activ a fost reales părintele Gavrilă Popluca. S'a ales apoi un comitet de 8 membrii și 2 șefi de secții, d-na dr. Muscan la secția muzicală și d. deputat Popovici la secția literară.

Până în prezent asociația nu a avut secție literară, ceea ce a determinat pe tineretul român dornic de muncă să facă pașii necesari pentru formarea acestei secții.

S'a mai hotărît ca secția literară să țină în fiecare lună câte o sezătoare populară, iar doamnele cari au intrat în această secție și-au luat angajamentul de a da tot concursul prin confecționarea de costume naționale. Petru Tangu

Aniversarea național-socialismului german

— Discursul lui Hitler —

Alaltăieri s'a sărbătorit, în toată Germania, a 14-a aniversare a zilei când Hitler a proclamat, la Muenchen, cele 25 puncte fundamentale ale național-socialismului. Cu acest prilej, cancelarul Hitler a pronunțat un discurs, tot la Muenchen, făcând în fața partizanilor săi un istoric al luptei pe care a susținut-o mai înainte de a cuceri puterea.

Cancelarul Hitler a stăruit mai ales în a descrie epoca eroică a național-socialismului în Bavaria, înainte de ultimii trei ani, când mișcarea a luat un avânt enorm.

„Am fost chemați, încă dela început, noi, național-socialiști — a declarat cancelarul, în mijlocul unui tunet de aplauze — să luptăm și împotriva internaționalismului marxist și împotriva imperialismului burghez. Așa eram pe atunci, așa am rămas, așa vom rămâne întotdeauna.

„Am cucerit puterea în 14 ani. În anii cari vin, vom să cucerim sufletul tuturor germanilor, pentru a-l pune în serviciul puterii noastre...”

„Nu vom ezita să consulțăm poporul, cel puțin odată pe an. Suntem siguri că nu vom ajunge niciodată să întrebuițăm tunurile și mitralierele spre a ne menține la putere.

„Pot spune diplomaților străini: n'am nevoie de succese politice pentru a câștiga poporul german. Il am și fără asta”.

Incheind, cancelarul Hitler a evocat amintirea acelor cari au căzut pentru național-socialism. Cu un elan spontan, adunarea imensă s'a ridicat în picioare și a intonat imnul „Horst-Wessel”, în timp ce cancelarul, împreună cu adunarea, făcea gestul de salut pentru morți.

Discursul lui Goebbels

În seara primei zile a serbării comemorative a național-socialismului, d. Goebbels, ministrul propagandei Reichu-

lui, a pronunțat un discurs radiodifuzat la „Sportpalast”, în Berlin. În fața unei mulțimi enorme, d. Goebbels a declarat, între altele, următoarele:

Național-socialismul constituie o problemă de care lumea întreagă trebuie să se ocupe. Pentru Germania, el constituie o problemă centrală.

Legile sale, organizarea și conducerea sa au fost transferate asupra statului. Ideile și autoritatea național-socialismului trebuie să devină ideia autorității statului.

D. Goebbels a expus apoi principiile care trebuie să conducă pe funcționarii național-socialiști și anume: disciplina, disprețul suveran pentru bani, cultul onoarei, consistând în a pune toate puterile în serviciul poporului, urmărirea fermă a scopului fixat, rămânând totuși elastic în metode, modestia exterioară, respectul pentru trecut, curajul față de prezent și încrederea oarbă în viitor.

Un nou jurământ

Toți șefii de organizații național-socialiste au depus ieri, în toată Germania, un nou jurământ după această formulă: „Jur credință veșnică lui Adolf Hitler și jur supunere fără rezerve ordinelor lui sau ale șefilor desemnați de el”.

Mica publicitate

Dau ore de limba franceză. Informații: P. Luther No. 3, la Văd. Moga Maria.

Prepar elevi de curs secundar. Condițiuni avantajoase. Informațiuni la redacție.

Farmacii de serviciu

Arad

Rényi: Bul. Reg. Maria.
Kain: P. A. Iancu.
Niedermayer: P. Sf. Sava.

Nu pierdeți ocazia!

580 Lei

Oradea-București

clasa II-a lei: 795 dus și întors

Oradea-Cluj dus și întors 180 Lei

clasa II-a lei: 250

Inscrierile se primesc numai până Marți seara 6 Martie 1934

Inscrieri la BIROUL DE VOIAJ

WAGONS-LITS/COOK

Oradea, Regele Ferdinand No. 2 unde se fac și rezervări pentru hoteluri din București

In lumina statisticilor

(Urmare din pagina I-a).

rădrit la apus, și 'ndeosebi spre Crișana și Bănat, datorită continuei descreșteri a populației de aici.

Pân'acum românii din Ardealul propriu zis n'au pierdut prin migrațiunile arătate decât puțin; au pierdut însă mult germanii și mai ales ungerii.

Evoluția viitoare a populației minoritare de dincoace de Carpați

Precum s'a arătat, natalitatea în Ardeal e de 26 la mie. Pe neamuri e următoarea: 29.1 la mie la români, 22.3 la mie la unguri, 19.5 la mie la germani, 18.4 la mie la evrei.

Dacă scădem pierderile suferite prin mortalitate, excedentele sunt: 12 la mie la români, 8 la mie la unguri, 6 la mie la germani, 7.5 la mie la evrei.

Deci: Proportia românilor crește, a minoritarilor scade. Să adăugăm la aceasta imigrările și emigrările, favorabile nouă, defavorabile nouă și în special ungerilor.

Situația aceasta a minoritarilor e iremediabilă, nu numai din cauza superiorității noastre biologice, ci și din cauza aglomerării minoritarilor la orașe, cari sunt adevărate crematorii umane. S'a dovedit a-nume, statistic, că în patru generații (8 decenii) au pierit 60 la sută din locuitorii orașelor ardeleni, că adică 60 la sută dintre locuitorii lor de azi nu sunt din orașul respectiv ci veniți de aiurea, în zdrobitoare preponderanță din mediul rural ce le 'nconjoară. Până la urmă vor rămânea ungerii numai în orașele cu mediu rural unguresc, adică cele din Săcuime. Opera aceasta o face în chip automat timpul, care după Trianon a devenit cel mai inversunat dușman al ungerilor.

Proportia minoritarilor în România

Din totalul populației României, minoritarii alcătuiesc după recensământul dela 1930, 26%, repartizați astfel: 7.7% unguri, 4.6% evrei, 4.3% germani, 2.6% ucrainieni, 2.1% bulgari, 1.8% ruși, 1.3% turci.

Avantajul nostru este că în timp ce românii formează o masă compactă, minoritățile constituiesc numai niște fracțiuni, nu numai dispartate ci și izolate între ele: social, cultural, economic și chiar sentimental, cu excepția punții de colaborare dintre unguri și evrei.

Minoritarii în orașele de dincoace de Carpați

Ungurii sunt în Ardeal destul de numeroși. Nenorocul lor e însă reaua lor distribuție. De-o parte e tendința continuă de emigrare spre vechiul regat, a săcuilor; de altă parte 30 la sută dintre unguri sunt așezați în orașe, cari precum s'a arătat mai sus, sunt adevărate crematorii, și din această cauză sunt sortiți la o dispariție nu prin asimilare ci fizică, fiindcă orașele nu au (cu excepția celor din Săcuime) un mediu rural maghiar din care să s'alimenteze.

In chip firesc și iremediabil, populația maghiară a orașelor descrește, și crește cea românească. Românii erau la 1910 în orașele de dincoace de Carpați în număr

de 151 mii; la 1930 erau 337 mii. Ungurii din aceste orașe erau la 1910 480 mii, azi sunt 368 mii. Germanii au o foarte ușoară creștere. Evreii sunt în majoritate la Sighet.

Destinul ungerilor îl dictează următoarea lor repartiție geografică:

Ungurii au majoritate absolută în trei județe (Săcuime), în timp ce în toate celelalte județe românii au sau majoritate absolută sau majoritate relativă. Pe plăși, noi aveam la 1910 majoritate în 107 plăși iar la 1930 în 113; ungerii aveau majoritate la 1910 în 23 de plăși, azi numai în 18; germanii o aveau la 1910 în 8 plăși, azi o au în 7.

Românii aveau la 1910 majoritate absolută în 10 orașele; azi o au în 23 orașe (inclusiv un singur municipiu: Aradul). Ungurii au azi majoritate în 20 de orașe, germanii în 5 (la 1910 în 6).

Populația orașelor de dincoace de Carpați era la 1910 de 957.000 locuitori. Românii formau 19%, și au crescut până la 1930 la 35%; ungerii formau 62%, și au scăzut la 1930 la 38%; germanii formau 16%, și au scăzut la 1930 la 13%. Populația orașelor a crescut în total cu 24% în 20 de ani, creșterea s'a datorit imigrărilor dela sate.

Ori, iată care e situația acestui rezervoriu rural care alimentează orașele:

Din populația Ardealului, 82.6% e proporția rurarilor. Proporția românilor rurali de

dincoace de Carpați e 89.5%, a urbanilor 10.5%. Proporția ungerilor rurali e 72%, a ungerilor urbani 28%; iar a ungerilor rurali, raportată la toți ruralii provinciei, e 21%. Iată dar rezervoriul din care ar fi să se alimenteze cu unguri orașele; dar, precum s'a văzut, acești unguri rurali nu alcătuiesc un mediu în jurul orașelor decât în Săcuime.

In epoca 1918-1930 descreșterea ungerilor din orașe a fost mult mai mică decât trebuia să fie în chip firesc. Aceasta s'a datorit imigrației dela sate, care n'a fost însă imigrația unui excedent unguresc rural. Într'un singur deceniu, satele ungurești și-au măcinat deci rezerva deceniilor viitoare! La 1940 scăderea ungerilor urbani va fi și mai mare.

Evoluția populației e în funcție exclusiv de excedentul natalității față de mortalitate.

Ori: Din 100 de născuți din Transilvania, 65 sunt români; mortalitatea la noi e de 62%.

Natalitatea ungerilor e de 20%, mortalitatea de 22%!

Natalitatea germanilor e de 7% iar mortalitatea de 9%.

La faptele arătate mai sus, se adaugă deci scăderile natalității minoritare. Excedent au numai românii.

Indicele vital al populației transilvane este: 169 la români, 155 la unguri, 145 la germani, 163 la evrei. — în medie 164. la comparație cu-aceasta, al vechiului regat e 214.

Statistici arădane

Dupăcum s'a spus mai sus, populația arădană este în mare declin din pricina descreșterii natalității.

Dela 1910, când număra 372 de mii de locuitori, jud. Arad a ajuns să aibă la 1930 numai 346 mii de locuitori. Scăderea e de 7% în 20 de ani, și nu e datorită modificărilor granițelor județului!

Populația orașului Arad a crescut dela 67.479, cât era la 1910, la 77.777, după recensământul dela 1930. Sporul e deci de 12.6%.

In orașul Arad creșterea românilor a fost mai mare decât în oricare dintre orașele de dincoace de Carpați. Aradul e azi singurul municipiu cu majoritate relativă românească.

Distribuția etnică pe județ este: 61% români, 19% unguri, 12% germani, 4% slovaci, 2% evrei, 0.5% sârbi.

Distribuția pe plăși e următoarea: Românii aveau la 1910 majoritate absolută în 6 plăși, și majoritate relativă în două; ungerii aveau majoritate în plasa Arad, iar germanii în plasa Aradul-Nou. În fiecare plasă, fără excepție, proporția românilor crește, a ungerilor scade, iar a germanilor în unele crește, în altele scade.

E regretabil că nu se știe proporția străinilor ce știau la 1910 românește. La 1930, după propria declarație a celor recensați, știau românește 57.2%, dintre minoritarii din județ și 63.7% dintre cei din Arad. Se datorește aceasta scăderii alfabetelor. La 1930 știau carte în județ 65%, iar în oraș 81.7%.

Rezultă din aceste statistici, că soarta minoritarilor din orașul Arad este pecelluită. Aradul va deveni ceea ce a mai fost: românească. Din pricina nu a vr'unei politici de

asimilare, ci a lipsei unui mediu rural maghiar, a scăderii puținilor unguri din satele județului, și apoi din pricina scăderii maxime a natalității la oraș și a creșterii mari a mortalității. In orașul Arad cele mai numeroase familii sunt cele de trei membri, ceea ce nu înseamnă numai decât că unul dintre ei este copil. Sunt foarte numeroase familiile de doi membri, foarte puține cele de patru sau cinci membri și rarissime cele de 6, 7, 8, 9 membri. La aceasta se adaugă marea mortalitate a copiilor.

Dacă aceste arătări pe-cetluiesc soarta minoritarilor, nu e mai puțin adevărat că statisticile nu sunt măgulitoare nici pentru noi.

Sporul județului Arad e așa de mic, încât nu e de ajuns pentru complectarea satelor, necum pentru o alimentare a orașelor sau pentru o expansiune. Aceasta în general, deci se referă și la sporul românesc, dat fiind că avem de a face cu un județ românesc. Judecat deci nu în comparație cu al minoritarilor, ci în sine, și mai ales în raport cu cel din vechiul regat, sporul românesc depe această graniță este cât se poate de nesatisfăcător.

Dacă factorii conducători ar avea timp să se ocupe și de asemenea lucruri, am încheia această dare de seamă apelând la dânsii să ia bine seama măcar la proporțiile îngrijorătoare ale mortalității, dacă nu și la cauzele cari pricinuesc scăderea nașterilor.

Incheiem fără acest apel, ca să nu stricăm vorba de geaba.

Activitatea Crucii Roșii din Arad

Filiala arădană a Crucii Roșii de sub președinția d-nei Maria dr. Botiș și-a ținut Duminecă, precum am arătat în numărul nostru din urmă, adunarea generală.

Darea de seamă citită cu aceeași ocazie, întâișează astfel activitatea din ultimul an a societății:

Ajutorarea săracilor

In iarna anului 1933, ca și în anii trecuți, filiala a împărțit populației nevoiașe lemne de foc, haine de iarnă, rufe, încălțăminte și alimente, pe cari le-a căpătat în mare parte din donațiuni.

La Crăciunul din iarna aceasta s'au împărțit 300 de cozonaci săracilor și nefericiților din Penitenciarul Tribunalului, și cu ajutorul material și oboselă Dnei Prezidente a Soc. Femeilor Ortodoxe Române, Eliza dr. Popovici, s'au dăruit haine, rufe și ghețe la peste 120 de copilași săraci, elevi la școlăle primare.

Colonia de vară dela Săvârșin

Astă vară la 20 Iunie, au fost trimiși la colonia de vară din Săvârșin a filialei 45 de copii, cari au stat în colonie până la 19 Iulie. Dela 20 Iulie până la 20 August au fost trimiși o altă serie, de 40 de copii, iar dela 20 August până la 15 Sept. o a treia serie, de 30 de ucenici. În total 115.

Numărul copiilor întreținuți la colonia a fost astă vară mai mic, din pricină că au lipsit copii trimiși de Camera de comerț din Timișoara, care an de an a pus la dispoziția coloniei sume frumoase în schimbul întreținerii coloniștilor din Timișoara. Scăderea numărului coloniștilor s'a datorit apoi crizei economice și financiare și îndeosebi indiferențismului acelor dela care cu drept s'a așteptat mai mult sprijin.

Filiala a aranjat astă vară două festivaluri în parcul coloniei din Săvârșin, ajutându-se cu veniturile acestora la achitarea alimentelor consumate de coloniști.

Tot pentru întreținerea coloniștilor s'a primit dela primăria Arad 15.000 de lei, iar sume mai mici au dat aproape toate băncile și instituțiile de credit din Arad.

Cantine școlare

După închiderea coloniei, comitetul filialei a hotărât înființarea mai multor cantine școlare. Propunerea ei, ca să se împartă lapte și pâine elevilor dela școlăle primare, n'a aflat însă răsunetul dorit. Filiala Crucii Roșii a hotărât deci să deschidă singură o primă cantină într'un local pus la dispoziție de primăria Arad. Inaugurarea localului s'a făcut în ziua de 22 Februarie. Se speră că în curând se va putea inaugura o a doua cantină, în intr'una din suburbii.

Cinematograful „Crucea Roșie“

Ca să poată face față nobililor sale scopuri filantropice, Crucea Roșie a primit din partea prefecturii de județ autorizația să strângă prin sate alimente. Inceputul s'a făcut la S. Nicolaul Mic.

Ministerul de altă parte, i-a dat o concesiune pentru deschiderea unui cinematograful, din veniturile căruia să și poa-

tă acoperi cheltuielile de susținere a cantinelor școlare și ale coloniilor de vară.

Cursurile surorilor de caritate

Filiala Arad a Crucii Roșii a luat de curând hotărârea să înființeze un curs de surori de caritate benevole, cu începere dela 15 Aprilie a. c. Cursul va ținea 6-10 săptămâni, iar după terminarea lui, se va ține un examen obligatoriu după prestarea căruia ascultatoarele acestor cursuri vor primi brevete în regulă cu care în caz de război vor beneficia de salar egal cu al ofițerilor sau subofițerilor, după cum vor avea pregătirile școlare.

Sunt inscrite până acum 40 de doamne, și 23 prenotate, în total 63, dintre cari multe cu bacalureat, iar restul cu clase medii sau comerciale

S'a remaniat Guvernul

Cabinetul Tătărescu a suferit luni o mică remaniere. A ieșit din guvern d-nii G. Cipăianu, ministrul agriculturii, și Dumitriu, ministrul muncii, și a intrat în cabinet d-nii Teodorescu, fost director general al CFR, Xenii, fost ministru, și dr. Costinescu, fostul primar al capitalei. In locul d-lui Cipăianu a trecut la agricultură, dela industrie și comerț, d. Sasu; in locul d-lui Sasu a venit la comerț Teodorescu; in locul d-lui Dumitriu a fost numit la muncă d. Xenii, iar d. dr. Costinescu a fost numit subsecretar de stat la președinție.

Revista Familia

La sfârșitul lunii Februarie reapare revista „Familia“ la Oradea.

Va fi un adevărat eveniment cultural pentru granița de vest. In jurul revistei „Familia“ s'au grupat toți scriitorii și intelectualii din Ardeal, precum și scriitorii din București grupați în asociația scriitorilor independenți.

Revista „Familia“ va apărea lunar în 100 de pagini și se va vinde numai cu 20 lei.

Abonamente se pot face acum pe adresa: M. G. Samarinianu, str. Tache Ionescu 42, Oradea.

Din Orade

Arestarea excrocului Kulcer Tiberiu. Comisariatul IV din Cluj a arestat pe Kulcer Tiberiu supus maghiar pentru 77000 lei în dauna lui Korde Koloman din Orade și pentru falsificarea unui libel de depunerii cu Nr. 23439 la ordinea gyal Kereskedelmi Bank" în valoare de 7000 pengő.

După ce i se vor termina cercetările va fi adus la chestura poliției Orade.

Trimiterea judecatorului arestați în judecata consilierului de război. — In urma anchetei unui d. comisar anchetă gal de la consiliul de război din Cluj au fost puși în libertate 29 comunisti, însă anchetata se va continua la Consiliul de război. Contra arestaților s'au început cercetări în baza legii Mărzescu — Mironescu iar desbaterile de fond vor începe mai târziu.

Cetiți și răspândiți „ECOL“